

C. Eugen Wegmann

Nekrolog

JOHANNES A. DONS

I foreningens medlemsliste har det siden 1925 vært et spesielt merke ved navnet C. E. Wegmann, Neuchâtel, Sveits, som betegnet korresponderende medlem. Bare noen få utvalgte utlendinger var i denne kategorien. Professor Wegmann døde 7. jan. 1982 i en alder av 86 år.

Født og oppvokset i Schaffhausen i den tysktalende del av Sveits, begynte han geologistudiet i

1915 i Neuchâtel i den fransktalende del hos Emile Argand, datidens kanskje største alpetektoniker. Wegmann fortsatte som assistent og tok dr. grad på en avhandling om de penniniske dekker, strukturanalyse og petrografi.

Etter studieopphold hos Niggli i Zürich og Haug i Paris, reiste Wegmann i 1924 til Trondheim hvor han arbeidet hos J. H. L. Vogt og

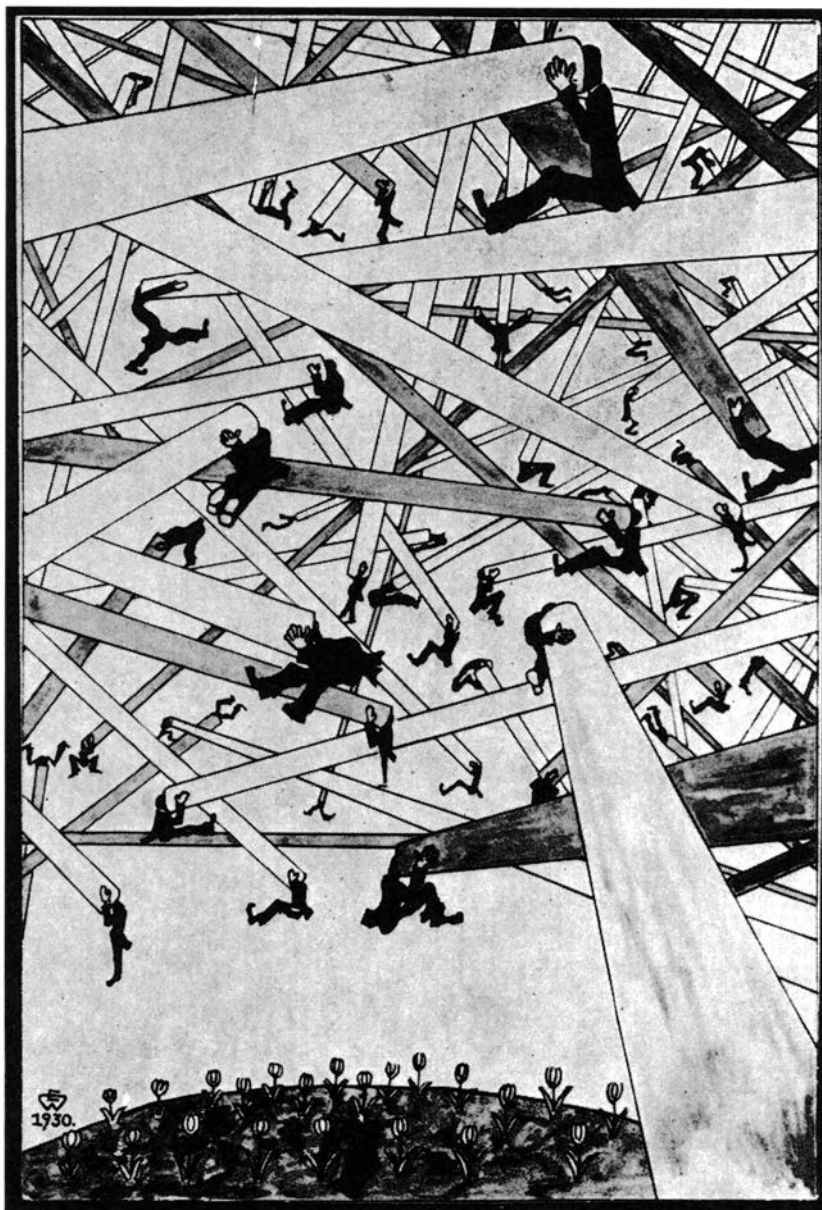

“Den vitenskapelige litteratur”
C. E. Wegmann: To bilder for en geologs arbeidsrom.
Geologische Rundschau 1939.

senere inntil 1927 hos C. F. Kolderup i Bergen. Fra denne første Norges-perioden foreligger 11 avhandlinger om de skandinaviske kaledoniders tektonikk. Han dro så til Finland hvor J. J. Sederholm ble hans lærer og nære venn. En serie avhandlinger om finsk geologi spesielt, og grunnfjellstektonikk mer generelt, er tilknyttet hans fire-årige Finlandsopphold. Etter et kort besøk i Sverige gikk han så igang med Grønland

1934–1940 i samarbeide med Lauge Koch. Først gjaldt det østkysten, senere også de sydvestlige delene.

Den avhandling som gjorde Wegmann mest kjent er ”Zur Deutung der Migmatite” som kom i 1935 og var en slags syntese av hans Norden-erfaringer om dannelsen av granittiske bergarter, og i de følgende år var det slektskapet mellom petrografisk og tektonisk utvikling som opptok

“De vitenskapelige synspunkter”

ham mest og som gjenspeiles i svært mange av de 120 avhandlingene som foreligger fra hans hånd.

Wegmann etterfulgte E. Argand som eneste professor i geologi og leder av Geologisk Institutt ved Universitetet i Neuchâtel fra 1940 og frem til 1964, da han falt for aldersgrensen. Såvel under krigen som umiddelbart etter, var Wegmann til stor hjelp ikke minst for franske geologer og geologisk forskning. Sammen med H.

Cloos deltok han i reetablering av ”Geologische Vereinigung” og var redaktør av ”Geologische Rundschau” i en periode hvor tidsskriftet fikk sitt internasjonale preg.

Kontakten med Norge ble gjenopptatt ved krigens slutt da Universitetet i Neuchâtel adopterte Universitetet i Oslo. På dette grunnlag fikk bl.a. flere geologistudenter et studieår i 1945/46 i Neuchâtel med alle utgifter – kost og losji – dekket.

Senere, i slutten av femti-årene begynnelsen av seksti-årene, var Wegmann flere somre i Norge, dels på ekskursjon, dels på eget feltarbeide. NGT-artikler om fleksur i Dovretraktene (NGT 39) og deformerte prekambriske ganger i S. Norge (NGT 42) er fra denne period, og da det skulle skrives et innledningsavsnitt om det sydligste Norges prekambrium i "Geology of Norway" (NGU 208) til den Internasjonale Geologkongress i Norden 1960, var det T. F. W. Barth som ba Wegmann gjøre dette. Kontakten med Norge og Norden var lett og naturlig, særlig fordi Wegmann snakket og skrev et utmerket

skandinavisk språk, og han greide seg godt også på finsk.

Selv om mange geologer rundt i verden har vært utsatt for Wegmanns kritikk og fått forbindelsen brutt, er det langt flere som føler takk-nemmelighet for impulsgivende kontakt med ham som lærer, ekskursjonsleder, foreleser eller artikkelforfatter. Mange av hans elever, kolleger og venner var samlet i Neuchâtel i 1966 ved hans 70-årsdag. Emnet for et kollokvium var "Etages tectoniques", og det er også titelen på den bok som inneholdt de fleste foredragene og som ble utgitt til hans ære.